

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegraful Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 8951 Școl.

Notificare oficială.

Se aduce la cunoștința onoratorilor ofițierii protopopești și parohiale, că pentru anii viitori școlari s'au tipărit blanchete nouă de date statistice școlare.

Aceste blanchete se deosebesc în unele privințe de cele de până acum. Cei chemați a le umplea, sunt poțitiți a fi cu cea mai mare atențiune la toate rubricile, pentruca datele noastre statistice să fie toate cât se poate de exacte.

Blanchetele necesare se vor procura dela »Librăria arhidiecezană«, cu prețul alor de până acum.

Sibiu, 14 August 1914.

Consistorul arhidiecezan.

Lupta mare din Galiția.

Sibiu, 4 Septembrie n.

Încă nu e terminată lupta uriașă, care se dă la granițele rusești, între trupele noastre, aliate cu cele germane, și între trupele rusești, dar e mare speranța, că rezultatul ei final va fi favorabil trupelor noastre. Aceasta era știrea, pe care am primit-o de pe câmpul de război încă Mercuri, după tipărirea numărului nostru din urmă.

Mai târziu apoi, tot Mercuri, a venit a doua știre, cam modestă, care însă ne spunea mult, foarte mult, anume: că nu numai aripa stângă a trupelor noastre din Galiția, înșiruite în lungă linie de bătae la granița rusească, a scos pe dușman din pozițiile sale și l'a luat la urmărire, ci acum și centrul nostru a spart cordonul rusesc și a silit pe dușman să se retragă din pozițiile bune pe cari le avea ocupate. Iar ieri, Joi, știrea a fost confirmată și dată în întreaga ei însemnătate, care este foarte mare. Trupele noastre din centru, conduse de inspectorul de armată *Auffenberg*, au raportat adecă o învingere din cele mai strălucite asupra dușmanului. *L'au silit să se retragă la mari depărțări, au pus mâna pe 160 tunuri rusești și au făcut prizonieri vre-o 30.000 de Ruși*, intrând apoi în legătură cu trupele noastre dela aripa dreaptă, cari trebuie să lupte în contra unor trupe cu mult mai numeroase rusești și au lipsă urgentă de ajutor. Aripa noastră stângă, de sub comanda generalului *Dankl*, a ajuns la Lublin și a început să asedieze acest oraș însemnat.

În general se poate spune deci, că trupele noastre, despre cari și dușmanul recunoaște că luptă cu un eroism extraordinar, sunt superioare trupelor dușmanului, cu toate că ale acestuia sunt mai numeroase, și că succesele pe cari le-au avut ele până acum sunt de o însemnătate destul de mare. Dacă va succeda și aripei drepte, care are să poarte luptă grea cu dușmanul în Bucovina, să spargă odată rândurile rusești, atunci învin-

gerea desăvârșită va fi pe partea noastră!. Și suntem siguri, că va veni cât mai curând știre și despre acest îmbucurător eveniment.

Conducerea trupelor noastre a acceptat, cum se afirmă, aceeași tactică, pe care a aplicat-o și statul major german cu succes atât de bun față de Francezi. În urma acestei tactice s'a arătat apoi din primul moment superioritatea trupelor noastre asupra celor rusești, cari, deși sunt mai numeroase, încep să fugă când văd că ai noștri sunt prea aproape de ele și stau gata de asalt. Le cuprinde groaza!

Aceea ce a putut fi constatat apoi în cursul acestor zile grele dela granițele rusești este, că Rușii au șpionii pretutindenea, cari le fac cele mai însemnate servicii. Le dau semne despre mișcările trupelor noastre în diferite forme: cu oglinzi, cu lampe, cu ajutorul morilor de vânt, prin fumul slobozit pe horn, care e când alb, când negru etc. În contra acestui sistem de șpionaj au început însă ai noștri o procedură foarte energică și în viitor Rușii nu vor mai putea fi ținuți în curent cu mișcările trupelor noastre.

Nemții spre Paris.

Știrile aduse de zările mari, bine informate, ne spun, că încunjurarea Parisului din partea trupelor germane nu va mai întârzia mult. Iar după unele gazete s'ar fi și început deja. Ca pozitivă e dată însă numai știrea, că consiliul tuturor statelor, cari stau în raporturi prietenești cu Franța, au îndemnat pe toți supușii statelor lor să părăsască Parisul în timpul cel mai scurt posibil. Și de fapt, nu numai cetățenii streini, ci și Francezii băstinași, părăsesc în grupuri mari Parisul și caută să se refugieze în altă parte, temându-se, că Parisul are să fie făcut una cu pământul din partea Germanilor. Deasupra Parisului s'au mai arătat câteva aeriplane germane, și din ele au mai fost aruncate bombe asupra Parisului, fără a face însă mari stricăciuni. Trupele germane de alt-cum au avut Marți o nouă splendidă învingere. Conduse de moștenitorul de tron al Germaniei *ele au bătut zece corpuri de armată franceze, între Reims și Verdun*. Atacul trupelor franceze din Verdun a fost respins. Francezii sunt urmăriți. Fortăreața Givet, cea mai însemnată între Namur și Paris, a căzut încă Luni în mâna Germanilor. Drumul e deci acum cu adevărat deschis de tot spre Paris.

Nemții bat pe Ruși.

Învingerea trupelor germane, comandate de generalul *Hindenburg*, asupra trupelor rusești, la frontierele Prusiei, e de o însemnătate cu mult mai mare decum aparea la început. Cinci corpuri rusești de armată au fost nimicite de tot, 70.000 de soldați ruși au ajuns în captivitate, dintre cari 300 de ofițeri, cu doi comandanți de corp în frunte, și întregul material al artileriei a fost distrus.

Nemții au pus mâna pe 516 tunuri rusești. A fost o luptă catastrofală pentru Ruși, cari au fost încunjuțați și atacați din trei părți de trupele germane și au fost împinși spre un teren mocirlos, de unde nu mai este scăpare pentru ei. Trebuie toți să se predece. Când a auzit împăratul *Wilhelm* despre aceasta frumoasă învingere, a avansat imediat pe generalul *Hindenburg*, comandantul trupelor germane de la granițele rusești, și i-a conferit ordinul *Crucea de fier clasa I*, trimițându-i următoarea telegramă: «Prin deplina învingere raportată în lupta de trei zile asupra puterii mai mari rusești și-a câștigat armata pentru totdeauna recunoștința patriei. Sunt mândru, împreună cu întreaga Germanie, de aceasta prestațiune a armatei de sub conducerea D-tale! Transmite bravelor trupe recunoștința mea împărătească.» E de notat, că generalul *Hindenburg*, astăzi de 67 de ani, se află de trei ani trecut la pensie, dar când a izbucnit războiul a fost reactivat și încredințat cu conducerea armatei trimisă în contra Rușilor și compusă din trei corpuri de armată germană. S'a arătat vrednic de misiunea ce i s'a dat, pentrucă cu trei corpuri de armată a bătut și a nimicit cinci corpuri rusești, tocmai în zilele, în cari guvernul francez se lăuda în proclamația adresată națiunii franceze, că Rușii se află pe drum spre Berlin!

Infrumșetări franceze.

Din partea marelui stat major francez se dă următorul comunicat despre luptele din urmă cu Germanii: »*Înaintăm* mereu spre Lorena, unde de două zile decurge un adevărat război de asediare. Armata principelui de coroană (german) *am bătut-o*. În direcția spre Le Cateau și Peliseul am avut înse în parte *eșecuri*, cari ne-au silit să ne retragem. În direcția spre Hugel și Cambrai trupele franceze și engleze, atacate de trupe mai numeroase germane, *s'au retras spre sud*. Lupta generală s'a dat apoi la S-Quentin. Dreapta noastră *a respins* armata germană spre Oise, dar în urma înaintării aripei drepte germane, *noi ne-am retras de nou*. Armata noastră nu a fost nici unde în disordine. Starea generală e neschimbată, cu excepția aripelor. La aripa noastră stângă *Germanii au cucerit puțin teren*.« Bieții Francezi vor trebui se pună premiu mare pe seama celui ce va putea scoate din comunicatul acesta, că adevărul care este: Au înaintat, ori s'au retras trupele franceze? Au bătut pe Germani, ori au fost ele bătute?

Presă din România.

O parte a presei din regatul român continuă a publica tot felul de știri fantastice despre »splendidele« învingeri ale Francezilor și Rușilor, și despre »mari înfrângeri« suferite de trupele noastre și cele germane. Acestei presei, cum se vede, înconștiente, îi adresează »*Viața Nouă*« din Cernăuți următoarele cuvinte înțelepte: »Cari sunt motivele, ce o îndeamnă pe

această presă să pledeze pentru Ruși? Dragostea pentru Francezi și pentru egalitatea lor, despre care ei au dat probe pe timpul terorismului, când au făcut egalitate între oameni după modelul miticului Procrustes, tăind capetele și picioarele cetățenilor francezi? Dragostea pentru Țarul tuturor Rușilor și al spânzurătorilor? Nu vede această presă curioasa coincidență, că în ajutorul Sârbilor regicizi au sărit, din întâmplare, numai popoarele, cari și-au ucis și ele însele regii? Se caute în istoria Franței și va afla cazul lui Ludovic al XVI-lea. Se cețească istoria Angliei și se va îngrozi de moartea lui Carol I. la 1639. Sau să-și aducă aminte deuciderea țarului Pavel la 1801 și a țarului Alesandru II la 1881. Sârbii, Englezii, Francezii și Rușii, cu toții regicizi, s'au constituit într-o societate de ucigași, pentru apărarea reciprocă a intereselor lor. A atrage și pe Români în aceasta tovarășie odioasă înseamnă a espune un popor nobil disprețului lumii culte...« Foarte adevărat.

Acum e momentul!

De Georg Fleșariu,
maior ces. și regesc.

Prin războiul la pace! La o pace cinstită și durabilă! Aceasta poate se fie acuma singura lozincă corectă, în criza mare prin care trece Austro-Ungaria. Orice altă modalitate de deslegare ar fi numai trăgănarea crizei, ar fi o pace cărpocită și netrebnică, în detrimentul nostru politic, spre paguba noastră mare și insuportabilă economică, și în favorul contrarilor.

Întreaga noastră situație politică, înlăuntru și în afară, însemna, până la asasinarea Moștenitorului nostru de tron și a marelui bărbat de stat *Francisc Ferdinand*, o aparentă întărire progresivă a dușmanilor și o asemenea slăbire pentru noi, atât politicește, cât și militărește, dar mai ales în cele economice. Pe urma neînțelesei lipse de activități din partea noastră în criza din Balcani, am pierdut Balcanii de tot și în întregime. Am pierdut în Balcani poziția de mare putere a monarhiei, am pierdut teritoriul ce ne aparținea și era bun pentru expansiunea noastră economică, atât de necesară, ca pâinea de toate zilele.

Cu tot dreptul și cu multă mândrie putea deci se spună șiretul ministru-president al Sârbiei, domnul Pasic, unui colaborator dela »*Leipziger Neueste Nachrichten*«, că: »*Vre-mea muncește pentru Sârbia!*« Da, da! Vre-mea, și noi cu ea, căci și politica noastră internă și esternă a muncit mult pentru Sârbia, care credea, că toate îi sunt realizabile, chiar și ideea scrintită a unei Sârbii mari, în contul monarhiei.

În calea realizării acestei idei fixe stătea în prima linie, ca pedecă de neînvin, Arhiducele Moștenitor de tron,

Scopul politic al acestuia, crearea unei Austrii mari, puternice, unitare și indivizibile, l-au cunoscut bine cei cu ideea Sârbiei mari, și toți ceilalți desmembrători esteri și interni ai monarhiei, și toți stăteau desnădăjduți în fața acestui ideal politic al atât de mult necunoscutului bărbat de stat. S'a luat deci hotărârea din partea lor de a se delătura pedeca din cale, de a fi asasinat cel mai puternic și cel mai activ promovător al ideii imperiului unitar, — energicul Moștenitor de tron.

Dar afurisiții și lașii de asasini, cu năimitorii lor împreună, și cu toți sprijinitorii lor, au se plătească scump fapta lor mișească. Căci ei toți au cunoscut pe Moștenitorul de tron și în el au cunoscut cea mai mare primejdie pentru realizarea planurilor lor îndrăznețe, și de aceea l-au omorât, — dar n'au cunoscut și armata noastră și n'au cunoscut și multele popoare ale monarhiei. Au jubilat deci înainte de vreme. Pentru că indivizii mor, dar imperii și națiuni trăesc mai departe, și vin deșteptate la viață nouă, chiar și atunci, când sunt considerate de moarte, recâștigându-și ele de nou puterile, atunci când moartea individului, a ființei singuratică, a fost zguduitoare.

Și a putut se fie ceva mai groaznic, mai teribil, mai zguduitor, decât asasinarea lașă și bestială a Arhiducelui Moștenitor de tron al nostru? Nu! Sângeroasa dramă dela Saraievo a fost o sguuire puternică pentru întreaga monarhie habsburgică și pentru toate națiunile sale, cari au uitat în urma ei toate certele interne naționale și ca prin minune și spre uimirea tuturor dușmanilor au format deodată un întreg împunător, o singură națiune mare a imperiului, care inspiră frică, respect groază. Și tocmai acesta era idealul de care era stăpânit în viața sa întreagă și înaltul defunct, adică: împăcarea națiunilor și unirea lor într'un singur imperiu puternic, indivizibil, într'o singură națiune mare politică, neînvingătoare, a monarhiei!

Da, ați jubilat prea curând, ucigașilor de principii, vrednici de blăstem. Rece zace în groapă corpul mort, dar simțim căldura spiritului mare și nobil, care trăia odată în el și care ne înviorează mai departe, ne nobilitează și ne însuflețește pentru realizarea ideii înalte și singure mântuitoare a imperiului unitar. Ați crezut că l-ați omorât și pe acesta deodată cu nimircirea Moștenitorului de tron, voi, ucigașilor însălbătăciți, dar spre groaza voastră și a sprijinitorilor voștri vedeți acum tocmai contrariul dela aceea ce ați așteptat să vedeți. Fapta voastră barbară și îndrăznețea voastră tendință politică, de a vă estinde și a deveni mari în contul monarhiei, a deșteptat monarhia și pe toți cei politicește seduși ori nepăsători din somnul letargic, aducându-i la recunoașterea, că aceea ce ați voit să nimiciți cu omorârea Moștenitorului de tron: imperiul unitar, indivizibil, e o condiție indispensabilă de viață pentru monarhie, și prin aceasta a fost nimicită pentru totdeauna ideea voastră despre o mare Sârbie.

Ideea Moștenitorului nostru de tron despre imperiul unitar e cea mai puternică armă în contra tuturor tendințelor de desmembrare a monarhiei și înainte de toate în contra năzuințelor de a înființa o Sârbie mare. Ideea aceasta, închiegătoare de monarhie și de popoarele acesteia, a făcut se amuțască în fața primejdiei celei mari toate glasurile de altcum lărmuitoare și conturbătoare: iredentiste, panslaviste, konsuthiste, oligarhice etc., orice șovinism național și orice intoleranță națională.

Cât de frumos, de înălțător și de binefăcător e astăzi pentru fiecare patriot adevărat, să vadă atâta iubire

sinceră, atâta însuflețire pentru steagul negru-galben, pentru imnul habsburgic, pentru marșul lui Radezky și al principelui Eugen, chiar și la aceia, cari până bine de curând le batjocureau pe toate!..

De unde deodată această întorsătură, favorabilă monarhiei? De unde? De acolo, că în fine a înțeles, a trebuit să înțeleagă chiar și orbul, că gloriosul nostru imperiu habsburgic formează pentru fiecare națiune scut și apărare sigură, mai ales însă pentru Maghiari, pentru Români și pentru Slavi. În special pentru Maghiari, cari stau singuri în lumea aceasta. Pentru Germani e mai ușor, căci aceștia au marea Germanie pe lângă ei, care îi apără ca o mamă bună. Dar ce se va alege din Maghiari, Cehi, Români, Poloni, Croați, etc., când imperiul acesta nu va mai exista? Groaza panrusismului (nu a panslavismului) i-ar face să-și aducă de multeori aminte de zilele bune vechi din Austria!

În fața primejdiei panrusești, care ne stă în față în îngrozitoarea ei ființă, au venit în fine toți la convingerea, că numai ca un imperiu unitar putem să ne împotrivim, pășind politicește ca o națiune mare, închiegată, a imperiului, întocmai ca și brava noastră armată, pe baza egalității și a egalei îndreptățiri a tuturor popoarelor. Dar bine să ne însănmăm, că nu numai în războiu și la plătirea dărilor are să fie adusă la valoare egalitatea și egala îndreptățire, ci și pe terenul politic, pretutindenea, și încă imediat după războiu. Ar mulțumi foarte mult popoarele monarhiei și numai o alusiune făcută în privința aceasta pe calea unui manifest, ori pe altă cale, și ar potența enorm de tare însuflețirea pentru războiu.

Lucrez acesta ar trebui să se facă necondiționat și cu grabire, fie chiar și numai pe calea unei publicațiuni a guvernului. Pasul acesta e o poruncă a necesității, de o valoare neprețuită pentru monarhie, în aceste vremi pline de primejdie, și monarhia ar putea eserzia prin aceasta o putere mare atractivă, asupra națiunilor ei proprii, precum și asupra vecinilor de aceeași naționalitate.

Însuflețirea popoarelor monarhiei, născută pe urma îngrozitoarei asasinării dela Saraievo, și favorabila dispoziție de a fi pedepsită după merit aceasta faptă mișească, unică în felul ei, precum și actuala dispoziție favorabilă războiului, trebuie menținute între toate împrejurările, trebuie întărite, și ceace e mai însemnat, trebuie să fie exploatate. Au fost mai înainte scăpate din mână cele mai favorabile ocațiuni, pentru a ne întări poziția istorică culturală, care ne compete în Balcani, de exemplu la începutul primului, și în cursul celui de al doilea războiu balcanic. Dar și astăzi ocasiunea e favorabilă. Avem pe partea noastră sprijinul moral al întregii lumi civilizate. Adevărat, că sprijinul politic era mai bun mai înainte, dar în schimb e astăzi însuflețirea pentru războiu neasemănat mai mare și generală, aproape fără păreche. Și tocmai însuflețirea e factorul cel mai puternic în fiecare războiu.

Ar fi pentru todeauna de neertat greșala politică, de a nu se întrebuința aceasta mare însuflețire pentru războiu, aceasta solidaritate și unire a popoarelor monarhiei, aceste sentimente generale, înviorătoare și înălțătoare, de putere proprie, în scopul încheierii socotelii, nu numai cu Sârbii, cu mercenarii și slujitorii, ci și cu măestrii și stăpânii lor, cu Rușii cei astuți, cu dușmanii de moarte ai monarhiei.

N'ar fi de nici un folos, dacă nimicim șoarecele veninos și mic, iar ursul cel mare, care mereu ne amenință cu înghițirea, rămâne neatins.

Adevărat, că de tot nu-l putem nimici; dar atâta putere avem, ca să-i tăiem unghiile și să-i tragem o bătaie pe care să o simtă mai multe secole întregi.

Spre acest scop să cere însă, nu numai o armată escelent instruată și pătrunsă de patriotism, cum e, slavă Domnului, armata noastră, ci și o armată cu simț patriotic și politicește excelent instruată de politicieni, diplomați, bărbați de stat desinteresati, cari lăsând la o parte orice particularism național și de partid, să lucreze totdeauna și pretutindenea în prima linie pentru interesele mari ale imperiului unitar și nedespărțit habsburgic, ale unui imperiu puternic și fericit al popoarelor fericite, mulțumite și egal îndreptățite din el. Atunci apoi vom fi cu adevărat de neînving, și împreună cu frații noștri din imperiul german vom fi stăpâni ai Europei!

Garmen Sylvei.

*In lupta grea ce mă așteaptă
Poate voi îmbrânci pe cale,
Până s'ajung la vre o treaptă
A tronului Măriei Tale.
Poate că'n ceasul de pe urmă
Când voi fi gata de plecare
Vre-un viscol năruie și curmă
Greu lămurita mea cărare.*

*Trăim în vreme de ispită
Ce jertfă tot mai grea ne cere.
Inima mea e împărțită
Intre revoltă și durere....
Căci mă cutremură gândirea
Celor rămase și sărace.
Nu-mi e eroică iubirea,
O înțeleg, dar n'am ce face.*

*Am petrecut atâta luptă
În calea datoriei grele,
E despărțire ne'nteruptă
Pe plaiurile țării mele.
Mi-adăp cântările de o vreme
În lacrimile necurmăte....
Ferească cerul — nu ne chime
Soartea la puști — frate cu frate.*

*Când ți-am văzut la noi nepotul
M'a mai strelfulgerat o grije..
Pe frații mei, ce-au pierdut totul,
I-aș fi oprit să nu mai strige....
...„Trăiască“ — dar să nu să pară
C'am fi de-un sânge și de-o lege,
Ai mei nimica n'o să-i ceară,
Căci știu să cadă pentru rege.*

*Avem durere 'ngemănată.
În glia țării 'ți de Pruncie
Iși doarme o soră 'nstrăinată
De noi — odihna de vecie —
Și 'ntre flăcări ce 'n aurora
De mâne vor jura sub flamuri
Am doi Germâni, — nepoți de soră,
Mlădițe prinse 'n alte ramuri.*

*Am și la noi aici, în gloate,
Atâta neam... atâtea rude.
La ei mi-s gândurile toate,
Dar rugăciunea-mi nu — s'aude.
Aduc pe culmea-ți de lumină
Din sbuciumarea mea măruntă
Și fruntea ta cea de regină
De sbuciumări e azi căruntă.*

*Vorbesc adeseori în rime
Cu trământările-mi sărace
Și zic — trudită omenime,
Nu vine un Moise să te 'mpace...
Și de-ar veni — de-ar trece marea
Cu sufletele mai senine
I-ar fi zadarnică 'ncercarea,
Tot malul e surpat de tine.*

Sibiu, 28 August st. n. 1914.

Maria Cunțan.

«Ambulanța Petran» Cluj.

Apel.

Trei sute de mii de Români stau azi sub arme la hotare întru apărarea Monarhiei. Năvalnica lor vitejie și neinduplecata lor statornicie vor presăra cu morți și răniți câmpurile de luptă. Jalea ne cutremură pentru morți, mila ne întărește pentru răniți.

Am socotit deci, că este o datorie și necesitate, pe cât de omească, pe atât de românească, ca aici în Cluj, unde se vor concentra în vederea clinicelor în primul rând victimele din câmpul de războiu nordic, să creiăm o instituție românească pentru răniți.

Eată pentruce institutul «Economul» a organizat cu ajutorul reuniunii femeilor și al despărțământului Cluj al «Asociațiunii» sub direcția directorului Bașiota, în casele din grădina Petran, un spital cu 15 paturi și o ambulanță pentru răniți, cărora le ofere gratuit întreținere, tratament medical și pansamente.

Astfel instituit primul spital românesc din Monarhie, susținerea lui după proiectul de budget reclamă aproximativ 15.000 coroane la an, din care sumă partea cea mai mare e hotărât să o poarte «Economul» din cuota sa filantropică, destinându-o în prevalență pentru acest scop, iar pentru rest «Ambulanța Petran» e silită a apela la generositatea obștei românești, admitându-se colectă publică prin ordinul Nr. 84/1914 al dlui comisar reg. ung. din Cluj.

Contribuirile generoase ne rugăm a le trimite cu indicarea scopului: pentru «Ambulanța Petran» băncii «Economul», Cluj.

Cluj, 31 August 1914.

Admin. «Ambulanței Petran».

„Rușii și Românii“.

Sub titlul acesta publică ziarul maghiar textul unei scrisori, pe care domnul Dr. Gustav Weigand, profesor de limba și literatura română la universitatea din Lipsa, ar fi trimis-o ziarului „Epoca” din București, care apoi a publicat-o ca document istoric. Noi nu mai primim, decât s'a început războiul, nici un ziar din România, și astfel nu putem să dăm părerea domnului Weigand din primul izvor, ci numai din al doilea, din ziarul maghiar. Ele sunt următoarele:

„Cel ce cunoaște numai cât de cât istoria culturală a poporului român, știe foarte bine, că cultura română nu e rusască, ci e originară din Ardeal. Și ori cât de asuprită să se simțească Românii din Ungaria, trebuie se fie stabilit, că o parte din ei, greco-ortodoxii, dispun de o astfel de autonomie bisericească, care formează armă puternică pentru naționalitatea lor. Față cu această autonomie toate concesionile trecătoare pe cari le-a făcut Rusia Românilor din Basarabia, nu sunt altceva, decât milui, pentruca să poată acapara pe Românii din Bucovina, la cari politica casei habsburgice nu se lovește de împotrivirile ultrașovinistilor. Românii din Bucovina se bucură de libertate deplină națională, au școale populare, gimnasil, ba au și universitate. Literaturii române și presei române nu-i face aci nime nici o miserie. Pecând poporul român din Basarabia a ajuns în stadiul acela, că și-a uitat de originea latină, și de present să numește pe sine mai mult „moldovean” decât Român.

Când Rusia a putut ajunge, pe la mijlocul secolului trecut, ca se administreze Moldova, prin generalii ei, sau prin câte un domnitor forțat dela Petersburg, primul lucru pe care l-a sevărsit, a fost, că din liceul din Iași a eliminat limba română, pe seama căreia a cucerit acolo terenul însuflețirea plină de jertfă de sine a Românilor din Ardeal.

De altcum, că Rușii cum înțeleg fraternizarea cu alte națiuni, dovedește tratărea lor, nu numai cu Polonii, ci și cu poporul frate, cu națiunea ruteană. Cele 25 milioane de Ruteni din Rusia sunt fără școale fără teatru, fără gazetă, fără tot ce aparține literaturii sau culturii naționale. Autonomia națională, la care s'au obligat în contractul dela Perejsvel, Rușii o înțeleg astfel, că limba ruteană o elimină de pe toate terenele. Și apoi de ce tratăre

impărtășește guvernul rusesc biserica rusească ortodoxă? Tarina Ecaterina II a confiscat toate averile bisericilor și guvernul rusesc n'a dat până astăzi nici un ban ca despăgubire, iar preoțimea rusă a ajuns acolo, că trebuie să trăiască din cerșit*.

Scopul acestei scrisori a domnului profesor Dr. Gustav Weigand a fost sigur acela, de a face pe Românii din regat să înțeleagă, că în Ruși nu pot se aibă nici o încredere. Dar despre lucrul acesta sunt convingși conaționalii noștri din România, pe urma tristei și dureroasei experiențe făcute la 1878! Și totuși sunt și de aceia printre ei, cari simpatizează cu Rușii? Curată enigmă pentru noi, cei de dincoace de munți.

Din Săliște.

Apel către toți dreptcredincioșii, cucernicii și binefăcătorii creștini din comuna Săliște.

Inimile tuturor creștinilor sunt săgetate de groază și de durere, când se gândesc la urmările triste și înfricoșate ale războiului. Cu atât mai mare va fi durerea acelor, cari au plecat la luptă, lăsându-și familiile în părăsire, în lipsă și suferință. Atâtea femei neajutate, atâtea copilași nevrăstnici vor fi lipsiți în timpul războiului de soții și părinții lor ocrotitori, cari pentru cinstea și gloria patriei au alergat la cel dintâi glas de chemare să apere hotarele țării, să pună piepturile lor bărbătești împotriva tunurilor dușmane.

Societatea femeilor ortodoxe române din Săliște, pătrunsă de datorința ei creștinească de a cerca să aline suferințele deaproapelui și să facă a conțeni, pe cât va fi cu putință, siroaiele de lacrimi ale celor rămași în miserie și lipsuri grele, se vede îndemnată acum a adresa cuvântul său de căldă și stăruitoare rugămintă către toți dreptcredincioșii și milostivii creștini din această comună, ca să dăruiască din prisosința lor atâta, cât li va îndemna inima și cât li vor ierta împrejurările, la colecta ce o întreprinde cu scop de a veni în ajutorul familiilor celor plecați la războiu. Societatea femeilor va face prin delegatele sale această colectă, iar sumele încasate le va distribui la timp potrivit cu ajutorul epitropiei parohiale, acelor familii, în cari va vedea că lipsa e mai mare.

Alături de rugarea noastră punem la inima tuturor creștinilor cu dare de mână și cuvintele apostolului Pavel, care îndeamnă „pe fie care să dea precum se îndură cu inima, nu cu părere de rău sau de silă, ci de bună voie, căci pe datătorul de bună voie iubeste Dumnezeu.

Săliște, în 24 Iulie (6 August) 1914.

Dr. Ioan Lupaș, președinte. Dr. Dumitru Borcea, secretar. Maria Petru Dragits și Elvira Dr. Comșa, membre în comitet

În urma acestui apel au fost colectate din partea Reuniunii femeilor române gr.-or. din Săliște, pentru familiile celor duși în războiu, următoarele oferte benevole:

Familia Dr. Lupaș 20 cor. Maria I. Simian 5 cor. Nicolae Stanea și Ermina Irhaș câte 2 cor. I. Dubenschi 50 fil. Maria Stoica 5 cor. Familia Ilie Hociotă, Parasch. Chirca, Soră Dădărlat și Dumitru N. Cruțu câte 1 cor. Familia Ana și Par. Blot 5 cor. Lazar Stoia 2 cor. Familia Lojnică și Giura 5 cor. Nicol. Moținu 4 cor. Maria Vule 2 cor. Ana Bărză și Maria D. Soră câte 1 cor. Ana M. Tomoiagă 2 cor. Paraschiva Cruțu 1 cor. Ioan Popa 2 cor. Oprea Hășigan, Elis Marcu, Elena H. Morar, Ana Ghenii, Parasch. Goșa, Parasch. Dădărlat, Parasch. Rodean, Maria Hanciu și Maria Răsoiu câte 1 cor. Dumitru Popa 4 cor. Dumitru Dădărlat 2 cor. Teodor Pătruț 40 fil. Maria Cergău 1 cor. Stană Milea 2 cor. Parasch. Dădărlat 1 cor. Maria Iuga 10 l. cucuruz. Parasch. Hășigan, Maria II. Peligrad, Parasch. Gherghina, Ana N. Goșa, Maria Peligrad, Ana Cristea, Ana Cristoiu și Maria Spiridon câte 1 cor. Ion Borcea 4 cor. Daniil Bărsan sen. 2 cor. Maria Zgură, Vasile Visa și Ana Buzdughină câte 1 cor. Ana Peligrad 40 fil. Roman Curtean 2 cor. Nicolae Gruia 1 cor. Văd. Maria Puschile 60 fil. Parasch. B. Popa 5 cor. Ioan Mărtin 60 fil. Parasch. Cărătuș și Marie Cărătuș câte 1 cor. Eleonora Török 20 cor. Oprea Mărtin 2 cor. Teodor Doboiu 10 cor. Const. Herța, dir. de bancă 20 cor. Iustina Bărză și Ioan Popa Romanescu, preot câte 10 cor. Maria Manasiu 5 cor. Ana Simian 1 cor. Parasch. Istrate 40 fil. Văd. Ana I. Vule 10 cor. Ana Moisin 1 cor. Maria Peligrad 60 fil. Dr. N. Calefar, medic, Dr. N. Petra, adv. și Dumitru Bănciu, farm. câte 20 cor. Maria Jurca 2 cor. Parasch. Jurca 4 cor. Dr. Dumitru Borcea, preot 10 cor. Maria Dârdea 1 cor. Maria I. Popa 2 cor. Iustina Gherman și Elisaveta Băilă câte 60 fil. Dr. Comșa și fam. 20 cor. Fam. Ionel Comșa și Fam. Petru Comșa câte 40 cor. Mărioara Dr. Bredicean 20 cor. Dr. Onisifor Soră, adv., Dr. I. Cup, adv. și Fam. I. Chirca câte 10 cor. Comana Comă 1 cor. Constanța Brătianu 4 cor. Maria N. Domnar

2 cor. Ana Gheorge și Ana Arsenie câte 1 cor. Ioan Marcu 2 cor. Maria Apolzan și Maria Cristiu câte 1 cor. Ilie Mărtin, neșuț., artelii trebuincioși din prăvălie în suma de 50 cor. Petru Dragits și fam. 50 cor. Maria Comă și Parasch. Cărătuș câte 1 cor. Ana Neamtu 2 coroane. Ieronim Mardan, inv. și Const. Fintea, inv. câte 10 cor. Maria Lăpădat 2 cor. Ana Puschila 1 cor. Dumitru Comșa 2 cor. Maria Stroia 1 cor. Fam. Oprea S. Borcea jun. 2 cor. Parasch. Bucșa 1 cor. 60 fil. Maria Măgean 1 cor. Ana D. Chirca, Maria N. Goșa, Ana Ivan și Ana A. Roșca câte 2 cor. Nicolae Candea 60 fil. Ioan Stănișor 20 lei. Corpul învățătoresc 50 cor. Ana Ilie Hanciu 1 cor. Ioan Tampanariu, curelar și Ioan Lupaș, econom câte 2 cor. Ioan Dădărlat, fot. 1 cor. Dumitru Popa Romanescu 2 cor. Nicolae Soră Băroiu 5 cor. Ioan Soră Băroiu 2 cor. Maria Milea 1 cor. Maria Curtean 1 cor. 20 fileri. Maria Borcea 80 fil. Iacob Stefla, preot 10 cor. Dumitru D. Bărsan 2 cor. Văd. preoteasă Marina Borcea 1 cor. Dumitru Roșca, cassar 2 cor. Ioan Schitea, notar 10 cor. Parasch. I. Montean 3 cor. Maria D. Bărsan 1 cor. Comana St. Vule 3 cor. Maria D. Cup 2 cor. Maria O. Stefla și Maria P. Tămpănar câte 1 cor. Parasch. N. Sărbu 2 cor. Ana Rodean 1 cor. Maria N. Cristiu 2 cor. Ana N. Zeic 1 cor. Nicolae Borcea, văps. 2 cor. Nicolae Lupaș 8 cor. Nicolae Comanicu 1 cor. Ana N. Popa 2 cor. Maria Popa (Moga) 40 fil. Maria Dubenschi 1 cor. Elisaveta Goșa 20 cor. Paraschiva Răsoiu 50 fil. Paraschiva N. Dancu 10 cor. Neaga I. Hănsa 2 cor. Iord. Roșca 10 cor. Maria Jurca 60 fil. Parasch. D. Peligrad cor. 1-60. Maria Soră, Maria I. Marcu, Dobra D. Tunariu, Ana Tămpănar și Maria D. Stefla câte 1 cor. Daniil Bărsan jun. 5 cor. Dumitru Beju 10 cor. Dumitru Gherghina 1 cor. Lupea Comșa 2 cor.

Suma totală 730 cor. 40 fil., 20 lei, articli de prăvălie în valoare de 50 cor. și 10 litri de cucuruz.

Dumnezeu să le răsoltească cu prisosință din darurile Sale cele bogate marimoșilor donatori.

Săliște, în 6/19 August 1914.

Comitetul.

NOUȚĂȚI.

Arhiduci distinși. Maiestatea Sa a conferit arhiducelui *Frideric* steaua pentru merite a Crucii roșii, ear arhiducelui *Francisc Salvator* medalia de argint a aceluiaș ordin, pentru merite câștigate în jurul societății Crucea roșie.

Alegerea Papei. S'au intrunit în Roma 60 de cardinali (din 65), pentru a face alegerea noului Papă. Votarea primă s'a făcut Mercuri după amiază, cu rezultatul următor: Cardinalul *Maffi* a primit 30 de voturi, iar celelalte au fost date cardinalilor *Pompili* și *Gaspari*. Pentru a putea fi declarat cineva ales, trebuie se întrunească două treimi din voturile date. În cazul de față deci 40 de voturi. La o nouă votare voturile cerute le a intrunit cardinalul *Della Chiesa*, care a fost proclamat ales Noul Papă a luat numele de *Papa Benedict XV*.

Capitularea dela Sedan. Mercuri s'au implinit 44 de ani decând trupele franceze au depus armele la Sedan, plecându-se în fața trupelor germane, superioare lor și la 1870, ca și astăzi. Ziua însemnată a fost sărbătorită la Berlin astfel, că au fost purtate pe stradele frumos pavoazate ale capitalei germane toate tunurile cucerite în actualul războiu, dela Francezi, Ruși și Englezi. Tunurile erau trase de cai mari cazacești, luați dela Ruși. În fruntea convoiului mergea muzica militară, care intona cântece naționale germane. A fost o privești, care a provocat multă însuflețire. Toți berlinezii erau pe strade, ca să vadă convoiul, să-l admire și aclameze.

Tenorul Rădulescu pus în libertate. Suntem informați, că domnul *Ionel Rădulescu*, cunoscutul cântăret român, care era întemnițat în Cluj, a fost pus în libertate la 1 Septemvrie n. dia ordinul guvernului ungar.

Moratoriul se estinde și asupra didac-trului. Ministrul de culte și instrucție publică a luat măsuri, ca înscrierile la școale secundare gimnazii, reale, preparandii, școale comerciale, școale civile, să se facă între 1 și 15 Septemvrie n. având a se plăti îndată și taxa de înscriere. *Moratoriul însă privește și didac-trul școlar.*

Nu se poate depeșa. Publicul este înștiințat, că nu se primesc depeșe pentru a fi trimise prin mijlocirea poștelor de campanie soldaților aflați pe câmpul de războiu.

Jubileul unui ziar. Unul din ziarele cele mai mari ale Austriei, *Neue Freie Presse*, și a serbat în 1 Septemvrie jubileul de 50 ani de existență. Organul, apărut la 1864, și a început cariera în condiții modeste, în comparație cu alte publicații periodice, având abea patru mii de abonați; în curând însă și-a câștigat o mare trecere și s'a făcut cunoscut prin legăturile sale cu cele mai distinse locuri diplomatice.

Primul ziar național polon. În orașul *Sosnovici*, din Polonia rusească, a apărut primul ziar național polonez, care se tipărește din ziua când trupele noastre au intrat acolo. Ziarul, tipărit pe hârtie verde, îndeamnă poporațiunea să scuture jugul țarului. În coloanele foii poloneze se tipăresc rapoartele oficiale de pe câmpul de război, publicate din partea birourilor militare germane și austro-ungare.

Capitală care-și schimbă numele. Un decret al țarului, acum apărut, hotărăște ca *Petersburgul*, fundat la 1703 de Petru cel Mare, să nu mai poarte numirea de *Petersburg*, ci de *Petrograd*.

Ce speră Anglia. Un articol inspirat din Berlin al gazetei *Kölnische Zeitung* spune că Anglia prin războiul actual tindește nimicirea economică totală a Germaniei. Anglia dă cu socoteală, că vasele germane vor ataca cu îndrăzneală țarmurile engleze, ear celebra flotă britică ușor le va zdrobi cu desăvârșire.

Slovaci viteji. Pressa din Viena scrie cu multă laudă despre eroismul regimentului de infanterie nr. 72, care s'a distins în lupta dela Crasnice. Regimentul staționează la *Pressburg* și e compus în mare parte din slovaci.

Biblioteca dela muzeul Brukenthal din Sibiu, începând cu ziua de 1 Septemvrie, este deschisă înainte de amiază dela 11 până la 1, și după amiază dela 3 până la 5 ore.

Germanii stăpâni în Belgia. S'a format un ministeriu de finanțe în Belgia, încredințat cu strângerea contribuției pentru războiu. Ceasornicele din țară au fost puse cu o oră mai îndărăt. Protestării din partea unora a răspuns guvernorul general *Goltz*: „În Germania întreagă timpul are să se socotească în mod unitar!”

În limba poporului. Comisarul regal din Banat, *Bela Tallian* a înștiințat biroul ce aparține competenței sale, să traducă și să publice în limba poporului telegramele oficiale sosite de pe câmpul războiului. Măsura luată de comisar are de scop liniștirea populațiunii prin comunicarea de știri adevărate.

Atentat. Asupra contelui *Bobrinski*, cunoscut și la noi de când cu procesul în contra rutenilor, s'a făcut Marți un atentat în Kiev. Un student l-a rănit ușor cu un glonț de revolver, în vreme ce contele vorbea într'o adunare de popor.

Socialdemocrații. Partidul puternic al socialdemocraților din Germania și-a sistat activitatea pe vremea cât va dura războiul. Conducătorii partidului au hotărât, ca localitățile societății în cele mai multe orașe să fie puse la dispoziția armatei pentru scopuri sanitare

Lucruri urâte. Un cărturar dela sate s'a prezentat în redacția ziarului nostru și ni-a comunicat următoarele lucruri urâte și disgustătoare: „Am venit cu grâu la Sibiu și l'am vândut călugărilor romano-catolici din ordul franciscanilor. Până l'am descărcat, am putut vedea bine, cum s'au prezentat țărani români, bărbați și femei, pe rând la priorul bisericii franciscane și i-au plătit sume mai mari și mai mici, pentruca să le facă slujbe pentru diferite năcazuri: unul trăia rău cu muieroa, altul avea un copil bolnav, etc. Un sas, care asemenea și-a vândut grâul călugărilor franciscani, a constatat, că peste 90 de fiorini au fost plătiți de Românii noștri la mâinile priorului franciscanilor, care după ce nu s'a mai prezentat nime, dându-se în vorbă cu ceilalți colegi din mânăstire, a început să rădă cu poftă de prostia Românilor noștri“. Nu tragem la îndoială exactitatea acestor comunicări, pentrucă cunoaștem persoana onorabilă și de încredere a celui ce ni-le comunică. Trebuie să ne exprimăm deci mirarea, că avem în sânul poporului nostru și astfel de rătăciți, cari cred că rugăciunea ridicată la altare străine va fi mai bine primită Domnului, decât cea dela altarul propriu, ridicată de cel lovit de soarte însuși, ori de preotul său! Unde sunt păstorii sufletești ai acestor rătăciți?..

De ce se bucură mai mult Nemții? Primarul orașului Hamburg, în fața mulțimii adunate, s'a ivit pe balconul primăriei și de acolo a vestit victoria splendidă câștigată asupra englezilor. Massa de popor a aclamat cu frenezie. În Berlin asemenea s'a bucurat lumea mai mult pentru biruința asupra englezilor, decât pentru victoriile obținute asupra francezilor.

Tunurile Atât la Liège, cât și la Namur, tunurile cele grele ale germanilor au pus în mirare toată lumea. Ziarul *Pester Lloyd*, după informațiuni primite din Viena, constată de altfel, că armata noastră cunoștea încă din anul 1910 soiul acesta de tunuri cu un calibrul de 42 centimetri. În anul acela s'a probat primul tun pe câmpul de exerciții la *Volewetz lângă Pilsen*. Tunul, de calibrul menționat, a ieșit din fabrică austriacă; glonțul său are o greutate de 1000 chilogramme și bate la o depărtare de 15 kilometri. — În cazul când Parisul va fi impresurat, demontarea forturilor sale cu aceste arme uriașe se va executa tot atât de repede ca și a forturilor cetăților belgiene.

Bioscopul Apollo de pe piața Hermann va reprezenta Vineri și Sâmbătă în 4 și 5 Septemvrie n. 1914 următorul program: *Măturile mării* în sudul Spaniei, după natură, colorat Vânătoarea bună, umoristic. Cuiubul în stănci, dramă engleză. Trupa Alagria, acrobați. Pentru patrie, dramă în 2 acte. Doica falsă, piesă umoristică americană.

Avis.

Poșta încă nu primește pachete cu cărți și tipărituri. Cei ce au comandat la noi cărți și tipărituri pentru școale, sunt rugați deci să fie cu răbdare și în așteptare, căci îndată ce va fi delăturată pedeca aceasta și poșta va primi și pachete cu cărți și tipărituri, li se vor trimite cărțile și tipăriturile comandate.

Librăria arhidiecezană.

Apel.

Reuniunea femeilor protestante maghiare din Nagyszeben cu stimă roagă Onoratul Public, ca pentru soldații noștri viteji, cari se luptă în războiu cu o vitejie nespuse pentru apărarea patriei noastre, — să binevoiască a contribui după putință cu albituri nouă, eventual folosite, dar în stare bună, sau cu ajutor în bani gata, — ca astfel reuniunea noastră și în modul acesta să poată eserca spriginirea interesului comun.

Spre scopul acesta în numele reuniunii primesc contribuțiile: *Ladislau Ban jun.* (Strada Cisnădiei Nr. 49), *Georgiu Székely* (Strada Cisnădiei Nr. 41) și *Ladislau Ban* (Strada Burger Nr. 7).

Prea Stimatele Doamne, cari voiesc a se anunța benevole spre pregătirea albiturilor, începând cu ziua de 5 Septemvrie a. c. să binevoiască a se prezenta în prăvălia aflătoare în Strada Faurului (Schmied-g.) Nr. 16.

Nagyszeben, în 29 August 1914.

Comitetul Reuniunii.

Înștiințare.

Spre orientarea părinților, cari vor să-și înscrie băeții la școalele medii gr.-or. române din Brașov, comunicăm, că data precisă a înscrierilor la timpul său se va publica cu cel puțin 8—10 zile înainte, în toate ziarele românești din patrie.

Înainte de 1 Sept. st. vechiu înscrieri nu se vor face la nici un caz.

Examenul de corigență se vor ținea parte în zilele de 1—3 Sept. v., — parte (în caz de amânarea înscrierilor) în zilele înscrierilor de mai târziu. Examenul oral de maturitate se va ținea în 12/25 Sept.

Brașov, în 12 August v. 1914.

Diracțiunea școalelor medii gr.-or. române din Brașov.

Nr. 402/1914.

(582) 1-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător dela școala confesională gr.-ort. română din comuna **Bucium**, se deschide concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: din cassa bisericeii 150 cor., iar restul de 1050 cor. votat dela stat.

Cvartir în edificiul școalei, grădina în natură sau relut de 16 cor.

Pe lângă îndatoririle regulamentare a lesul va fi dator să cânte răspunsurile la sfânta liturghie și la producțiuni școlare, are a ținea strana stângă la utrenie și vecernie și a conduce grădina de pomărit și legumărit.

Cei ce vor arăta pregătire muzicală mai înaltă vor fi preferiți.

Dela concurent să recere a se prezenta înainte de alegere la biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări. Cererile se adresează la subsemnatul oficiu protopresbiteral.

O răștie, la 18 Aug. v. 1914.

Oficiu protopresbiteral al tractului O-răștie în conțelegere cu comitetul parohial.

Vasile Domșa
protopresbiter.

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala conf. rom. gr.-ort. din **Tâmpa**, protopresb. Deva, (comună situată în nemijlocită apropiere a gării Piski), se publică concurs conform ord. Vener. Consistor dto 15 August Nr. 9923 Școl. în urma trecerii la penzie a fostului învățător Avram Laslău, cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Tel. Rom.”.

1. Salar conform Art. XVI. din 1913, anume: 600 cor. dela comuna bisericească, iar restul dela stat.

2. Cvartir în noul edificiu școlar și 8 metri de lemne pentru învățător și sala de învățământ.

3. Pe lângă datorințele impuse prin lege și regulamentele în vigoare învățătorul ales va fi dator fără altă remunerație să facă și servicii de cantor, conducând regulat copiii la biserică și cântând cu ei cântările liturgice.

4. Să țină regulat instrucție cu elevii școlii de repetiție.

5. Să instrueze corul adulților și să aranjeze cu ei producțiuni.

Doritorii de a ocupa acest post să-și aștearnă rugățile ajustate cu documentele necesare la oficiul protopresbiteral din Deva în termenul susindicat și să se prezinte în vre-o Duminică sau sărbătoare în biserică spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Alexandru Petrau
paroh, preș. com. par.

Iuon Muntean
notar.

Văzut: **Dr. Ioan Dobre**
(578) 2-3 protopop.

Nr. 202/1914.

(580) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător-cantor la școala conf. gr.-ort. română din **Boroșneul-mic**, (Treiscaune), se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 300 cor, dela comuna bis., 150 cor. dela Preaven. Consistor, 80 cor. venite cantonale, iar restul se va primi dela stat, precum a beneficiat și fostul învățător; cvartir în natură și 1/4 jug. grădina lângă școală.

Dacă din vina învățătorului ales s'ar detrage ajutorul de stat, comuna bisericească nu este obligată a-l suplini. Învățătorul ales va fi obligat a forma și conduce cor cu tinerimea adultă și cu copiii de școală și a conduce cântările liturgice cu corul elevilor sau cu al adulților. Va fi obligat mai departe a conduce școala de repetiție instruând pe elevii în pomărit, înființând și conducând grădina de pomi, având a beneficia de 1/2 parte a veniturii ei.

Cei ce reflectează la acest post sunt îndatorati a se prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare în persoană spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericești și în conducerea corului.

Cererile de concurs sunt a se înainta în termenul fixat oficiului protopresbiteral gr.-ort. al Treiscaunelor în Bereck.

Din ședința comitetului parohial, ea scaun școlar ținută la 13/26 Iulie 1914.

Eremie Ticușan
paroh, preș.

Gheorghiu Fazakas
notar.

Nr. 708/1914.

Văzut: **Constantin Dimian**
protopop.

Nr. 152/1914.

(579) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului al II-lea de învățător dela școala confesională gr.-ort. populară din **Mateiaș**, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 100 cor. dela comuna bisericească, 20 cor. pentru grădina de legumărit, plățile semestral anticipative, cvartir în natură, iar restul de 1100 cor. dela stat.

Concurenții își vor înainta suplicile lor instruite conform normelor în vigoare oficiului protopopesc din Cehalm până la termenul susindicat și au a se prezenta înainte de alegere la biserică în vre-o Duminică sau sărbătoare, ca să fie cunoscuți din partea popoului.

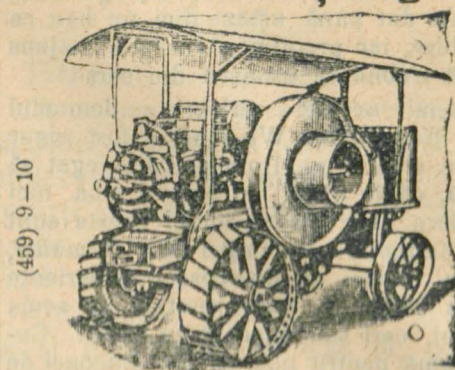
Mateiaș. din ședința comitetului parohial la 13 August v. 1914.

Ioan Brotea
paroh gr.-ort.

Nr. 687/1914.

Văzut: **Ioan Berean**
protopop.

Cele mai bune și sigure

motoară pentru îmblătit singur muțatoare, zdrobitoare de peatră singur muțatoare, fereștrău și mașină de crepat singur muțatoare. Motoara de benzina, gaz sugativ și oleu brut. Arangamente de mori. Pluguri cu motor, care se pot folosi și pentru transportare de greutate (camionagiu), precum și de îmblătit.

Kellner és Schanzer
Budapest, Kálmán-utca 3.

Rugăm numai interesați serioși.

Croitorie modernă.

Subsemnatul măestru croitor, absolvent al academie de croitorie din Budapesta și înzestrat cu cunoștințe temeinice, câștigat timp îndelungat în cele mai renumite ateliere din patrie și din România, cu începere din 1 Septembrie n. e. mi-am deschis

salonul de croitorie modernă
pentru vesminte bărbătești, pentru reverenzi etc.,

în strada Măcelarilor Nr. 30, parter, cătră stradă (lângă rezidența arhiepiscopescă și peste drum dela Catedrală) și execut cu toată acuratețea și cu prețurile cele mai moderate posibile tot felul de lucrări din această branșă.

Rog binevoitorul sprigin al inteligenței și al preoțimei noastre din Sibiu și din provincă.

Sibiu, 1 Septembrie n. 1914.

Cu toată stima: **Alexandru Fărcaș**
croitor.

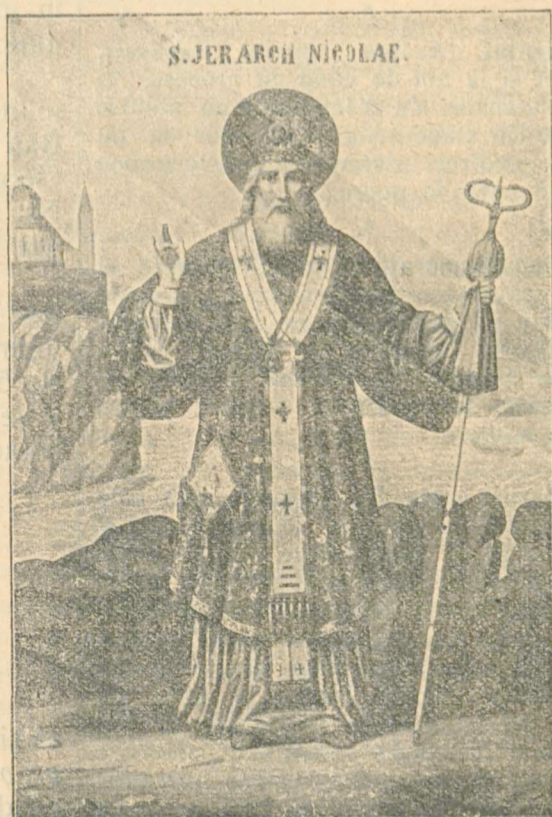
(581) 1-4

ICOANE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, în orișicare mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei arhidiecezane
Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

- I.
- Adormirea Maicei Domnului
- Bunavestire
- Nașterea Domnului Iisus Christos
- Fuga la Egipt
- Iisus în biserică de 12 ani
- La nunta din Cana
- Iisus pe mare
- Invierea lui Lazar
- Schimbarea la față
- Răstignirea lui Iisus Christos
- Punerea în mormânt
- Invierea Domnului
- Înălțarea — Floriile
- Tăierea împrejur
- Nașterea Maicei Domnului
- Pogorârea Duhului sfânt
- Nașterea sfântului Ioan Botezătoru
- Grigorie, Vasilie și Ioan
- Adormirea sfintei Ane
- Aflarea capului sf. Ioan Botezătoru.

S. IERARH NICOLAE.

- II.
- Iisus pe Cruce
- Înălțarea sfintei cruci
- Ilie prorocul în carul de foc
- Tăierea capului sfântului Ioan
- P. Grigorie teologul
- Sf. Vasilie

- III.
- Botezul Domnului
- Constantin și Elena
- Sfântul Dumtru călare
- Sfântul George
- Maica Domnului
- Petru și Pavel
- Arhanghelii Mihail și Gavriil
- P. Ioan Gură de aur
- PP. Ioachim și Ana

S. GHEORGHE

- IV.
- Arhanghelul Mihail
- „ Gavriil
- Apostol ori-care
- Domnul Christos
- Iisus în muntele Maslinilor
- Sfântul Dumtru
- Sfântul George
- Ilie Prorocul
- Ioan în pustie
- Sfântul Nicolae
- „ Simeon
- „ Andreiu
- Evangelistul Ioan
- „ Luca
- „ Marcu
- „ Mateiu
- Prorocul Zaharia
- Apostolul Iacob
- „ Filip

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icoane din Grupa IV.					
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	
foarte fine Cor.	39-20	44-80	58-80	81-20	106-40	35-—	40-60	51-80	70-—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28-—	34-60	42-—	56-—	70-—	cor. foarte fine
fine . . .	26-60	29-40	46-20	56-—	72-50	23-10	27-30	40-60	49-—	65-80	20-30	23-80	35-—	43-40	60-20	18-20	21-—	30-80	39-20	56-—	„ fine.
simple . . .	14-—	16-10	18-20	26-50	36-40	12-60	14-—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14-—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-90	9-60	26-60	„ simple.

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, tînchea și aluminiu.

Deasemenea și cu angajamentul pentru prapori din orișice fel de materii și de orișice culoare pe lângă condițiile cele mai favorabile